

«Էդիթ Պրինտ» հրատարակչություն

Ավարտական հետազոտական աշխատանք

Թեմա՝ Ինտեգրված պարապմունքների կազմակերպումը՝
կարողունակահեն կրթական մոտեցման համատեքստում

Հաստատություն՝ Աշտարակի 3 «Հովիկ» մանկապարտեզ ՀՈԱԿ

Դաստիարակ՝ Թումանյան Լիլիթ Մաքսիմի

Ղեկավար՝ Ավետիսյան Ժաննա

Երևան 2023

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն.....	3
Տեսական մաս	
Բաժին 1. Երեխայակենտրոն ուսուցում.....	4
1.1. Ինտեգրված ուսուցում.....	8
Գործնական մաս	
Բաժին 2. Հետազոտական աշխատանքի նպատակը, խնդիրները, ընթացքը.....	11
2.1 Ինտեգրված պարապմունքի պլան- կոնսպեկտ.....	11
Եզրակացություն.....	18
Գրականության ցանկ.....	19

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Մեր օրերում մեծ է մանկավարժի կատարած աշխատանքը: Մանկավարժը կոչված է իրականացնելու մի շարք մասնագիտական գործառույթներ: Այդ գործառույթներից կարևորվում է ուսումնական պարապմունքների կազմակերպումը մանկավարժական գործընթացում: Դրանց շնորհիվ երեխաները ձեռք են բերում այնպիսի գիտելիքներ ու հմտություններ, որոնք չեն կարող յուրացնել ազատ գործունեության ընթացքում:

Նախադպրոցական կրթության հիմնական նպատակն է ապահովել երեխայի մտավոր, սոցիալական, հուզական, ֆիզիկական և գեղագիտական ոլորտների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացումը: Այս նպատակին հասնելու ուղիներից է մանկապարտեզում ուսումնառությունը ինտեգրված պարապմունքների միջոցով կազմակերպելը: Նախադպրոցական կրթության մեթոդական կարևոր ուղղություններից է ինտեգրված պարապմունքների անցկացումը մանկապարտեզի մանկավարժական գործընթացում: Ինտեգրված պարապմունքները նպատակաուղղված են տարբեր մեթոդիկաների միջև կապերի դրսևորմանը, առարկաների կամ երևույթների համակողմանի ուսումնասիրմանը, գիտելիքների համակարգվածությանը, ստեղծագործական երևակայության զարգացմանը: Ինտեգրված պարապմունքը ուղղված է որոշակի թեմայի ամբողջական բացահայտմանը գործունեության տարբեր ձևերի կիրառմամբ՝ խաղ, աշխատանքային գործունեություն, կերպարվեստային գործունեություն, պարապմունքներ: Ինտեգրված պարապմունքների կառուցվածքային կողմը պահանջում է նյութի հստակություն և տարբեր մեթոդիկաների միջև տրամաբանական կապի ապահովում:

ԲԱԺԻՆ 1.

ԵՐԵՒԱՅԱԿԵՆՏՐՈՆ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ

Մանկավարժությունը համեմատաբար երիտասարդ գիտություն է: Այն զարգացման բուռն շրջան է ապրում 18-20-րդ դդ, ինչը նպաստում է նաև մանկավարժի մասնագիտության ձևավորմանը: Մանկավարժությունը զարգանում է երկու ուղղությամբ՝ աճող սերնդի դաստիարակության, ուսուցման և կրթության: Դաստիարակության գործընթացը լրամշակվում և կատարելագործվում է անձնային հատկությունների ձևավորման եղանակների վերանայման և վերակառուցման ճանապարհով: Ուսուցման գործընթացը զարգանում է երեխաներին գիտելիքներ փոխանցելու, նրանց մտածողությունն ու ստեղծագործական ընդունակությունները լավագույնս զարգացնելու օպտիմալ ուղիների մշակման և կատարելագործման ուղղությամբ: Մանկավարժության նշված հիմնարար գործընթացները մանկավարժական գործունեության պրակտիկայում կազմակերպվում և իրականացվում են միասնաբար և կոչված են ապահովելու յուրաքանչյուր երեխայի կրթությունն ու զարգացումը: Այսպիսով, մանկավարժությունն իր մեջ ներառում է երեխայի անձնային զարգացմանը նպաստող դաստիարակության և ուսուցման առանձին, միևնույն ժամանակ սերտ կապված տեսությունների և դրանց հիման վրա կառուցվող դաստիարակության և ուսուցման մեթոդիկաներ: Մանկավարժությունը հանդես է գալիս որպես գիտություն և արվեստ և օգտագործվում է երկու նշանակությամբ:

-Գիտական աշխարհաճանաչման բնագավառ, գիտություն,

-Մարդկային պրակտիկ գործունեություն, մարդկային փորձի փոխանցման մանկավարժական արվեստ:

<<Նախադպրոցական մանկավարժությունը տարիքային մանկավարժության առաջին օղակն է, որն ուսումնասիրում է նախադպրոցական տարիքի երեխաների զարգացման, դաստիարակության և ուսուցման օրինաչափություններն ու առանձնահատկությունները>>¹

¹ Տե՛ս Մ. Ա. Մարության, Ա. Մ. Դալլաքյան <<Նախադպրոցական մանկավարժություն>>, էջ 66

Դաստիարակության ընթացքում երեխան սովորում է ինքնուրույն ճանաչել աշխարհը, ձեռք է բերում որոշակի դիրքորոշում իր և շրջապատող մարդկանց հանդեպ: Դաստիարակության հետ դիալեկտիկ կապի մեջ է ուսուցումը: Ուսուցումը մանկավարժի և երեխայի ակտիվ փոխներգործության յուրահատուկ ձև է, որի արդյունքում յուրացվում են գիտելիքներ, ձևավորվում կարողություններ և հմտություններ, զարգանում են երեխայի ընդունակությունները:

<<Ուսուցման գործընթացը փոխներգործություն է, որի արդյունավետությունը պայմանավորված է մանկավարժական հաղորդակցման ոճով, երեխաների և մանկավարժների փոխհարաբերություններով>>² Հաղորդակցման ոճը բխում է հասարակության կողմից ներկայացվող պահանջներից, կրթական համակարգի ռազմավարությունից և գերակա խնդիրներից: Հասարակության զարգացման ժողովրդական սկզբունքների հաստատման ճանապարհին զգացվեց ուսուցման նոր մոդելի անհրաժեշտությունը: Այն դարձավ ժամանակի պահանջ: Ետ մղվեցին մանկավարժական հաղորդակցման ինքնիշխան (ավտորիտար) և հարմարվողական (լիբերալ ոճերը), որոնց համապատասխանում էին ուսուցման ուսումնակարգապահական և հրահանգային մոդելները:

Բնականաբար, կառուցվող ժողովրդավարական հասարակությունը պիտի նախընտրեր մանկավարժական հաղորդակցման ժողովրդական (դեմոկրատական) ոճը և վերանայեր ուսուցման կազմակերպման եղանակը:

Դեմոկրատական հաղորդակցման ոճին համապատասխանում է ուսուցման անհատակողմնորոշիչ մոդելը: Ուսուցման անհատակողմնորոշիչ մոդելի հիման վրա կառուցվում է մանկավարժական տեխնոլոգիա, որի հիմնական ուղղություններն են.

- . երեխայի ակտիվ մասնակցության ապահովումը ուսումնառության գործընթացին՝ ուսուցման փոխգործուն մեթոդների կիրառման միջոցով,
- . երեխաների հետ երկխոսության և համագործակցության հաստատումը (նախկինում մենախոսություն էր),
- . փոխըմբռնման մթնոլորտի ստեղծումը, որի արդյունքում ուսուցումը կառուցվում է ոչ թե ցուցադրումների և բացատրությունների, այլ երեխայի նախասիրությունների և հետաքրքրությունների ուսումնասիրության և հաշվառման հիման վրա,

² Տե'ս Ն. Միտոյան, Լ. Մմբատյան <<Ուսումնական ձեռնարկ>>, էջ 177:

. ուսուցման զարգացնող ուղղվածության ապահովումը երեխաների ինքնուրույն փորձարարական գործունեության կազմակերպմամբ,

. ուսուցման ընթացքում երեխայի ինքնակառավարման, սկզբունքների հաստատումը (նախկինում ուսուցումը կառավարվում էր մանկավարժի կողմից),

. ուսուցման իրականացումը համատեղ գործունեության ընթացքում, ուր և՛ երեխան, և՛ մանկավարժը նույն հարթության մեջ են և գործունեության սուբյեկտների դերում: Մանկավարժը խորհրդատու է, օգնական, ավագ ընկեր, այլ ոչ թե թելադրող:

Ուսուցման ընթացքում հնարավոր են ուսուցման խնդիրների առաջադրման և լուծման տարբեր եղանակներ, որոնք դիդակտիկայում հայտնի են որպես ուսուցման տեսակներ: Ժամանակակից դիդակտիկայում մշակվում է ուսուցման նորոնոր տեսակներ, որոնք պայմանականորեն կարելի է բաժանել 3 խմբի՝

պրոբլեմային (խնդրահարույց) ուսուցման,

միջնորդված ուսուցման:

Դրանք կարող են օգտագործվել նաև համատեղ՝ որևէ տեսակի գերակայությամբ: Ուսուցման տեսակի ընտրությունը պայմանավորված է դիդակտիկ խնդրի բովանդակությամբ:

Ուղղակի (ավանդական) ուսուցման ընթացքում դիդակտիկ խնդիրը երեխաներին առաջադրում է մանկավարժը՝ բացատրա-ցուցադրական եղանակներով, որի արդյունքում երեխաների կողմից ձեռք են բերվում <<պատրաստի>> գիտելիքներ և հմտություններ:

Պրոբլեմային ուսուցման հիմքում ընկած է երեխայի ուսումնառական-որոնողական գործունեությունը: Նրան չեն փոխանցում պատրաստի գիտելիքներ, այլ առաջարկվում են պրոբլեմային տարբեր իրադրություններ: Արդյունքում՝ երեխան ինքն է փնտրում, գտնում, ինքնուրույն ձեռք բերում գիտելիքներ և կարողություններ: Պրոբլեմային ուսուցման առավելություններն են.

. երեխան հանդես է գալիս մեծահասակներից անկախ, ինքնուրույն սովորողի դերում,

. երեխայի գիտելիքներն ու կարողությունները ձևավորվում են ինքնուրույն որոնողական գործունեության ընթացքում՝ պրոբլեմային խնդրի լուծման միջոցով,

. պրոբլեմային ուսուցման համագործակցային բնույթը,

- . այն նպաստում է համատեղ, փոխադարձ ուսուցմանը և ինքնուսուցմանը,
- . նպաստում է բարձրաձայն հարցադրումներին, մտքերի, կարծիքների ազատ արտահայտմանը և փոխանակմանը,
- . խթանում է երեխաների ոչ միայն մտածական, այլև իմացական գործունեությանը:

Պրոբլեմային ուսուցման արտասահմանյան մոդելների հիմքում ընկած է ժան Պիաժեի կողմից սահմանված կառուցողականության (կոնստրուկտիվիզմի) սկզբունքը, ըստ որի երեխան տարիքային ցանկացած փուլում ընդունակ է ինքնուրույն կառուցելու սեփական գիտելիքները: Դրա հետ մեկտեղ, սակայն, պրոբլեմային ուսուցման գործընթացը երկարաժամկետ է, հնարավորություն չի տալիս հստակ գնահատել երեխայի անհատական առանձնահատկությունները և որոշել նրան ներկայացվող պրոբլեմային խնդրի բարդության աստիճանը:

Միջնորդված ուսուցման էությունը զարգացնող միջավայրի կառուցման մեջ է, որը դառնում է ուսուցման միջնորդ: Ջարգացնող միջավայրն իր մեջ պարունակում է դիդակտիկ նյութեր, ուսուցանող հետաքրքրաշարժ գրքեր, տեսաֆիլմեր և այլ միջոցներ: Ջարգացնող միջավայրն ապահովում է զարգացման հավասար պայմաններ, ինչը նպաստում է երեխաների համագործակցությանը: Մանկավարժը հանդես է գալիս խորհրդատուի դերում: Միջնորդված ուսուցման հիմնական նշանաբանն է. <<Սովորեցիր ինքդ, սովորեցրու՝ ընկերոջդ>>: Միջնորդված ուսուցման տեսակ է ծրագրավորված ուսուցումը, օրինակ՝ համակարգչային ուսուցումը:

Ժամանակակից նախադպրոցական դիդակտիկական հիմնավորում է ուսուցման նշված տեսակների զուգորդման տարբերակը, որը ենթադրում է զարգացնող միջավայրի ապահովում և ակտիվ ուսուցման մեթոդների կիրառում: Ուսուցման տեսակների զուգորդումը անհատակողմնորոշիչ հաղորդակցման պայմաններում ձևավորում և կյանքի է կոչում ժամանակակից դիդակտիկայի հիմնական կարգախոսը, այն է. <<Սովորեցնել սովորել>>: Ուսուցման գործընթացը մանկապարտեզում կազմակերպվում է երեք հիմնական ձևերով: Ուսուցման կազմակերպման ամենատարածված ձևը պարապմունքն է: Այսօր առավել արժեքավոր են համալիր պարապմունքները, որոնց ընթացքում դիդակտիկ խնդիրները լուծվում են, երեխաներին ներգրավելով գործունեության տարբեր ձևերի մեջ: Մշակվում են նաև ինտեգրված պարապմունքներ, որոնց ընթացքում երեխային ներկայացվում են նույն դիդակտիկ նպատակին ծառայող գիտելիքներ՝ տարբեր ոլորտներից:

Ուսուցման կազմակերպման բավականին արդյունավետ ձև է էքսկուրսիան, որը նախապես պլանավորվում և անցկացվում է հատուկ մեթոդիկայով: Ուսուցանող էքսկուրսիան, ինչպես և պարապմունքը, բաղկացած է երեք մասից՝ նախապատրաստական, հիմնական, ամփոփող: Ուսուցման կազմակերպման արդյունավետ ձև է դիդակտիկ խաղը, որն աստիճանաբար փոխարինելու է պարապմունքների ձևով կազմակերպվող ուսուցմանը:

Ուսուցման գործընթացը շարունակվում է նաև պարապմունքներից և դիդակտիկ խաղերից դուրս՝ ազատ ժամանցի, հանդեսների, տոնակատարությունների, զբոսանքների և խաղերի ընթացքում: Ուսուցման կազմակերպման ավանդական ձևերը պարբերաբար կատարելագործվում են և մշակվում: Ատիճանաբար մանկապարտեզ են մուտք գործում ուսուցման կազմակերպման նոր ձևեր: Դրանցից են՝

Մտավոր խաղերը,

Խաղ-բանավեճերը,

Խաղ- մրցույթները:

1.1 ԻՆՏԵԳՐԱԾ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ

Նախադպրոցական կրթության կարևոր նպատակներից է երեխաների մեջ սերմանել և մշակել այնպիսի որակներ ու հատկություններ, ինչպիսիք են՝ քննադատական մտածողությունը, հետաքրքրասիրությունը, անմիջականությունը, զարմանքը, երևակայությունը և աշխատանքից էսթետիկական հաճույք ստանալը: Բոլոր երեխաներն ունեն այս հատկանիշները փոքր հասակում, բայց, հաճախ կորցնում են դրանք կյանքի առաջին տասնամյակում: Մինչդեռ, այս հատկությունները կարևոր դեր են խաղում սովորելու գործընթացում: Այս նպատակին հասնելու ուղին ուսումնառությունը թեմատիկ դասերի միջոցով կազմակերպելն է: Թեմատիկ պարապմունքները կարևորում են գործունեության այն ձևերը, որոնք պահանջում են ինքնուրույն մտածողություն, նախաձեռնություն, համագործակցություն, հնարամտություն, անձնական կարգապահություն, շրջապատում կատարվող փոփոխությունների ճիշտ ընկալում:

Թեմատիկ ուսուցումն ապահովում է երեխայի զարգացման մտավոր, սոցիալական, հուզական, ֆիզիկական և էսթետիկական ոլորտների

համակողմանի զարգացումը և չի կենտրոնանում մեկ՝ առանձնացված ոլորտի վրա, որն անբնական կլիներ երեխայի զարգացման համար: Բազմակողմանի զարգացած, ուսման մեջ հաջող երեխաները մեծանում են հոգատար, աջակցող միջավայրում: Թեմատիկ դասերի ժամանակ դաստիարակը գիտակցաբար այնպես է անում, որ երեխաները զգան մեծահասակների հոգատարությունը, երեխաների ուսումով նրանց շահագրգռվածությունը: Դաստիարակները, նրանց օգնականները և ծնողները սովորելու ընթացքում զրուցում են երեխաների հետ՝ նրանց ուշադրությունը կենտրոնացնելով նյութի բովանդակության վրա: Նրանք զարգացնում են երեխաների մտածողությունն աստիճանաբար ավելի ծավալուն և անկեղծ դարձող երկխոսությունների միջոցով: Այսպիսի մթնոլորտը զարգացնում է երեխաների մտավոր և լեզվական ունակությունները և ինքնավստահություն է ներշնչում նոր ձեռք բերած գիտելիքները կիրառելու համար:

Թեմատիկ ուսուցումից բոլորն էլ շահում են: Ծնողները ներգրավվում են խմբում կատարվող տարբեր աշխատանքների մեջ և տեղյակ են, թե ինչ են անում իրենց երեխաները: Դաստիարակներին ոգևորում է դասերի նոր բովանդակությունը և նոր մեթոդներ կիրառելու համար ստեղծված գրավիչ հնարավորությունները: Երեխաներն, իրենց հերթին համարվում են գիտակ, ինքնատիպ մտածողներ, որոնց թույլ է տրվում նոր ձևերով դրսևորել իրենց գիտելիքները: Երբ այսպիսի համալիր ուսուցումը մանրակրկիտ կերպով պլանավորվում և իրականացվում է, արդյունքում դրսևորվում են երեխաների հետևյալ հատկանիշները.

- . հոգատար են միմյանց նկատմամբ,
- . հետաքրքիր մտավոր կապեր են ստեղծում,
- . կատարելագործում են իրենց շփման և երկխոսության հմտությունները,
- . ձևավորում են որպես համայնք:

Թեմատիկ ուսուցումը ենթադրվում է ուսումնական ծրագրի տարբեր բաժինների միավորում՝ մեկ հետաքրքիր գաղափար ուսումնասիրելու միջոցով, որի մեջ ամփոփված են առարկաներից բովանդակային միավորներ: Թեմատիկ ուսուցման ծրագիրն այնպես է կազմված, որ երեխաները տեսնում և հասկանում են առարկայական ոլորտների միջև եղած կապերը և նրանց կապը կյանքի հետ:

Թեմատիկ ուսուցումը հնարավորություն է տալիս դաստիարակին՝ ծրագիրը կազմակերպել երեխաների համար հետաքրքրություն ներկայացնող թեմաների, խնդիրների կամ կենսական հարցերի շուրջ: Թեմատիկ ուսուցումը միջառարկայական է, ինչպիսին որ ինքը՝ կյանքն է: Այս փաստը երեխաների համար անմիջապես նշանակալի է դառնում, երբ լուծելու համար նրանց է

ներկայացվում մի <<խսկական>> խնդիր, կամ էլ ուսումնասիրության ենթակա մի նոր գաղափար:

Ուսումնասիրվող թեմայի կամ ծրագրի մեջ երեխայի հետաքրքրություններին կենտրոնական տեղ հատկացնելը ապահովում է երեխաների շահագրգռվածությունն ու հետաքրքրասիրությունը: Թեմատիկ պարապմունքի ծրագրման ժամանակ դաստիարակը պետք է հաշվի առնի հետևյալ հարցերը .

- արդյո՞ք թեման համապատասխանում է երեխաների հետաքրքրություններին,
- նպաստո՞ւմ է այն երևակայության ու ստեղծագործական մտքի խթանմանը,
- հնարավո՞ր է ընտրված թեման անցնել այնպես, որ ապահովվի բազմամակարդակ մասնակցությունը, և, միաժամանակ, յուրաքանչյուր երեխայի գործադրած ջանքը պսակվի հաջողությամբ,
- երեխաները հնարավորություն կունենա՞ն համագործակցվելու և որոշակի պատասխանատվություն կրելու,
- կարո՞ղ են նրանք ավելացնել իրենց գիտելիքները և փորձը՝ առարկաների, մարդկանց և իրենց շրջապատում տեղի ունեցող իրադարձությունների վերաբերյալ:

Թեմատիկ ուսուցում

- . Հետազոտվում է ընդարձակ և կարևոր թեմա,
- . համապատասխանում է ուսումնական ծրագրի նպատակներին,

Շեշտը դրվում է երեխաների զննումների և հետազոտությունների վրա՝ երկարատև և խորը,

- . կապված է ունեցած փորձի հետ և համապատասխանում է այդ փորձին,
- . ապահովում է ծրագրի միջառարկայական կապը,
- . օգնում է նյութը վերակառուցելու և ներկայացնելու,
- . խրախուսվում է երեխայի ինքնուրույն աշխատանքը,
- . խրախուսվում է գիտելիքի կիրառումը,
- . նպաստում է անհատականացմանը,
- . նպաստում է ընտանիքի մասնակցությանը:

ԲԱԺԻՆ 2.

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՆՊԱՏԱԿԸ: Հետազոտական աշխատանքի նպատակն է բացահայտել ինտեգրված ուսուցման արդյունավետությունը կրթադաստիարակչական աշխատանքները կազմակերպելիս:

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ: Հետազոտության խնդիրներն է ուսուցման ինտեգրված մեթոդի բացահայտումն ու արդյունավետությունը:

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ: Հետազոտական աշխատանքը կատարել ենք ավագ տարիքային խմբում: Ստորև ներկայացնում ենք ինտեգրված պարապմունքի պլան-կոնսպեկտ:

2.1.<<Խոսքի զարգացում և էկոլոգիա>> ինտեգրված պարապմունքի պլան-կոնսպեկտ

Թեման՝ <<Թափոնների վերադարձը>>

Տեակը՝ գրույց

Նպատակը՝

Կրթական- Ընդլայնել և ամրապնդել երեխաների գիտելիքները անկենդան և կենդանի բնության, բնության երևույթների, նրանց պահպանման, խնամքի մասին: Մարդը բնության մի մասն է, նա հազարավոր թելերով կապված է բնությանը:

Զարգացնող- Զարգացնել կապակցված խոսքը, ամրապնդել հիշողությունը:

Դաստիարակչական- Ձևավորել վարքագծի ճիշտ դրսևորում շրջակա միջավայրի նկատմամբ: Բնության պահպանումը յուրաքանչյուրի պարտքն է:

Նախապատրաստում՝ գրուցել բնության երևույթների, կենդանի և անկենդան բնության կապի մասին: Շաբաթվա ընթացքում հավաքել թափոններ և տեսակավորել:

Անհրաժեշտ պարագաներ՝ բնության երևույթներ պատկերող նկարներ, թափոններ, սոսինձ, մկրատ պլաստիլին:

Ընթացքը՝

Խթանման փուլ

Ընթերցել բանաստեղծություն՝ Աթ. Խնկոյան «Տարվա եղանակները»՝

Թե գարուն է նախշուն-նախշուն,

Նա ինչե՞ր է մեզ բաշխում,

-Ծիլ ու ծաղիկ, կանաչ խոտ,

Ալ ու ավվան վարդ շաղոտ:

Թե ամառ է, շոգ ամառ,

Ի՞նչ է բերում մեզ համար,

Ցորեն, գարի ու հաճար՝

Ամեն հոգսի դեղ ու ճար:

Թե աշուն է պտղաբեր

Ի՞նչ է բերում մեզ նվեր,

-Նուռ, սերկևիլ, տանձ, խնձոր,

Դեղձ ու խաղող մեղրածոր:

Թե ձմեռ է ցրտաշունչ,

Ի՞նչ է թափում լուռ ու մունջ

-Փաթիլ-փաթիլ փափուկ ձյուն՝

Արծաթի պես պսպղուն:

-Տարին քա՞նի եղանակ ունի:

-Տարվա եղանակներից այժմ ո՞ր եղանակն է:

-Որո՞նք են ձմռան ամիսները:

- Հիշենք ձմռան մասին սովորած բանաստեղծությունը:

<<Ո՞ւմ հետքերն են>>

Ես ձմեռն եմ Բաբկեն, Նազիկ,

Ձյուն եմ բերել փափկամազիկ,

Դե շուտ եկեք իմ մանուկներ,

Կարոտել եմ խաղերին ձեր:

Տրորեցեք ձերմակ գույնս,

Ձնագնդի դուք խաղացեք,

Ցրիվ տվեք ձերմակ ձյունս,

Միայն թե միշտ ուրախացեք:

Իմաստի ընկալման փուլ

-Ի՞նչ է ձյունը:

-Ի՞նչ է բնության երևույթը:

-Եկեք հիշենք և նշենք բնության երևույթներ:

Ֆիզկուլտ-դադար

Քամի, փոթորիկ, տերևաթափ, անձրև, ծիածան, կարկուտ, ձյուն, ջրվեժ:

Բնությունը լինում է կենդանի և անկենդան: Դրանք սերտորեն փոխկապակցված են միմյանց հետ: Անկենդան բնության տարրերը չեն շնչում: Կենդանի բնության տարրերը շնչում են, սնվում են, աճում են, բազմանում:

Առանց օդի մարդիկ, կենդանիները և բույսերը չեն կարող ապրել: Բույրին անհրաժեշտ է մաքուր օդ: Գործարանները, ավտոմեքենաները իրենց ծխով աղտոտում են օդը: Գործարաններում անհրաժեշտ է տեղադրել փոշի, մուր, վնասակար գազեր կլանող սարքավորումներ: Օդը մաքրում են բույսերը, դրա համար տնկում են անտառներ, ստեղծում կանաչ գոտիներ, այգիներ, որտեղ շատ ծառեր, ծաղիկներ, թփեր կան: Իզուր չեն ասում, որքան շատ անտառ, այնքան շատ թթվածին: Ծառերի, թփերի, խոտաբույսերի աճման համար անհրաժեշտ է հող: Հողի մեջ ապրում են բազմաթիվ միջատներ, թրթուրներ, անձրև, որդեր: Հողը կերակրում է մարդուն:

Մարդկանց, կենդանիներին, բույսերին, անհրաժեշտ է ջուր, առանց ջրի ոչ մի կենդանի բնություն չի լինի: Ե՛վ մարդկանց, և՛ կենդանիներին, բույսերին անհրաժեշտ է մաքուր ջուր, մաքուր օդ, մաքուր հող: Թափոնները աղտոտում և թունավորում են օդը, ջուրը, հողը, վնասակար և վտանգավոր դառնում թե՛ մարդկանց, թե՛

Կենդանիների և բույսերի համար: Աղտոտված ջուրը չի կարելի խմել, ջրել բույսերը, աղտոտված գետերի և լճերի ջրերում ձկները սասկում են:

-Ովքե՞ր պետք է պահպանեն օդի, ջրի, հողի մաքրությունը և ինչպե՞ս:

-Ճիշտ վարքագծի դրսևորում բնության գրկում, շրջակա միջավայրում:

Կենդանի բնությանը անհրաժեշտ է մաքուր օդ, մաքուր ջուր, մաքուր հող: Իսկ թափոնները խելացի մարդիկ հավաքում, տեսակավորում, գործարանում վերամշակում և ստանում են նոր իրեր:

Դիտել տեսաֆիլմ: Եկեք փորձեն կյանք տալ այս թափոններին, և մաքուր պահենք միջավայրը: Աշխատանքը կատարել ենթախմբերով, ընդգրկել մեծերին:

Կշռադատման փուլ

Աշխատանքի ավարտին՝ ըստ սեղանների, ցուցադրել պատրաստի աշխատանքները, ծափահարել, խրախուսել: Երեխաների միջոցով ներկայացնել իրենց վերաբերմունքը կատարած աշխատանքի նկատմամբ:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ուսումնասիրելով ինտեգրված պարապմունքների կազմակերպումը՝ կարողունակահեն կրթական մոտեցման համատեքստում թեման, հանգեցինք հետևյալ եզրակացության.

. յուրաքանչյուր երեխա ունի որակյալ կրթություն ստանալու իրավունք,

. դաստիարակի առաքելությունն է դաստիարակել համակողմանի և ներդաշնակ զարգացած անձ,

. մանկապարտեզում ժամանակակից պահանջներին համապատասխան պարապմունքի կազմակերպումը նպաստում է պրակտիկ գործունեության կատարելագործմանը, որոնց օգնում է բովանդակակից մոտեցումը, նոր մեթոդների կիրառումը,

. ինտեգրված պարապմունքի ընթացքում տարբեր մեթոդիկաների միջև կապերի բացահայտումը նպաստեց առարկաների և երևույթների ուսումնասիրությանը,

. գործունեության այս ձևը պահանջում է ինքնուրույն մտածողություն, նախաձեռնություն, համագործակցություն, կարգապահություն, շրջապատում կատարվող փոփոխությունների ճիշտ ընկալում,

. ինտեգրումը օգնում է տվյալ թեմայի շուրջ ձեռք բերել հիմնական գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ:

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. <<Նախադպրոցական կրթության մասին ՀՀ օրենք>>:
2. Հ. Միտոյան, Լ. Սմբատյան՝ <<Ուսումնական ձեռնարկ>>, Երևան 2010:
3. Ս. Մարության, Ա. Դալլաքյան <<Նախադպրոցական մանկավարժություն>>, բուհական դասագիրք, Երևան 2008: